

Ing. Jiří Turoň – auditor, daňový poradce
Palackého 689/2, Havířov-Město, PSČ 736 01, tel. 596813951,
e-mail: jiri@turon.cz

Obec Jeseník nad Odrou
Čp. 256
742 33 Jeseník nad Odrou

V Havířově 27. 9. 2023

Věc: Zápis z dílčího přezkoumání hospodaření za rok 2023

Na základě uzavřené smlouvy o přezkoumání hospodaření jsem dne 26. 9. 2023 společně se svými zaměstnanci provedl dílčí přezkoumání hospodaření obce k 31. 8. 2023, který bylo zaměřeno výběrovým způsobem zejména na ověření skutečností uvedených v §2 a 3 zákona 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC a DSO v platném znění.

Povinnou přílohou zprávy o přezkoumání bude „*označení všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání*“. Jelikož u zápisu z dílčího přezkoumání není tento soupis požadován, uvedu jej až ve své zprávě vydané na základě celoročního přezkoumání v samostatné příloze F.

Při kontrole výše uvedených skutečností nebyly zjištěny žádné chyby a nedostatky.

Při dokončení přezkoumání v příštím roce se zaměřím především na ověření údajů zachycených v závěrečném účtu obce a ostatní skutečnosti uvedené v §2 a 3 zákona 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření obcí. Soupis požadovaných podkladů Vám zašlu v dostatečném předstihu tak, abych přezkoumání zdárně provedl a dokončil ve sjednaném termínu. Pokud budete potřebovat zkonzultovat některé kroky v oblasti rozpočtového hospodaření či účetnictví, můžete se na mne obrátit telefonicky nebo elektronickou poštou.

V souvislosti s častými nedostatky zjišťovanými při přezkoumáních hospodaření u jiných obcí Vás upozorňuji na některé skutečnosti, kterým byste měli věnovat zvýšenou pozornost:

A. Oblast hospodaření obcí:

1. V §38, odst. 1) zákona 128/2000 Sb., o obcích v platném znění je stanoveno: „*(1) Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem obce, které sleduje jiný důležitý zájem obce, který je řádně odůvodněn.*“ Obec někdy nakupují majetek za vyšší, než obvyklé ceny nebo poskytují služby za nižší než obvyklé ceny, poskytují slevy, apod. **Upozorňuji**, že takto obec může postupovat, pokud toto jednání sleduje důležitý zájem obce, který

musí být řádně zdůvodněn. Pokud zdůvodnění v těchto případech chybí, právní jednání není neplatné, avšak může se jednat o porušení tohoto ustanovení zákona o obcích.

2. V §39, odst. 2) téhož zákona je stanoveno: „(2) Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Odchylka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna, jde-li o cenu nižší než obvyklou. Není-li odchylka od ceny obvyklé zdůvodněna, je právní jednání neplatné.“ Pokud obec bude tedy prodávat majetek za nižší, než obvyklou cenu, je nutné vždy toto písemně zdůvodnit. Pokud zdůvodnění chybí, může to znamenat neplatnost právního jednání. Z tohoto důvodu **doporučuji** v těchto případech důvod uvádět minimálně v důvodové zprávě a v usnesení o převodu majetku za nižší, než obvyklou cenu uvést vždy text, že schvalující orgán (ZO nebo RO) schvaluje zdůvodnění odchylky od obvyklé ceny uvedené v důvodové zprávě, nebo toto zdůvodnění uvést přímo v usnesení ke schválení převodu majetku.

B. Oblast hospodaření podle rozpočtu

1. V §14 zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v platném znění (dále jen „ZRPÚR“) je stanoveno, že neprodleně po schválení rozpočtu se provádí jeho rozpis. Rozpisem rozpočtu se rozumí detailní rozepsání příjmů a výdajů podle podrobné rozpočtové skladby a sdělení závazných ukazatelů osobám, které jsou povinny se rozpočtem řídit. Přitom rozpis rozpočtu je výkonem samostatné působnosti obce. **Doporučuji** Vám:
 - a) aby rada obce v souladu s ustanovením §102, odst. 3) zákona o obcích přenesla působnost v oblasti rozpisu rozpočtu na starostu nebo obecní úřad. Toto může být upraveno například i v organizačním řádu schváleném radou obce.
 - b) aby bez zbytečného odkladu po schválení rozpočtu, byly sděleny finanční vztahy vůči zřizovateli zřízeným příspěvkovým organizacím, organizačním složkám obce a dalším osobám, které jsou povinny se rozpočtem řídit.
2. I přesto, že budete přepřítovat rozpočtované příjmy, musíte v oblasti výdajů hospodařit v souladu s upraveným rozpočtem. Pokud tedy budete potřebovat krýt některé výdaje nezahrnuté do rozpočtu, proveďte vždy nejprve změnu rozpočtu rozpočtovým opatřením. Změny rozpočtu jsou upraveny v §16 ZRPÚR. V odstavci 4) tohoto paragrafu je uvedeno: „**Rozpočtové opatření se provádí před provedením rozpočtově nezajištěného výdaje. Po provedení rozpočtově nezajištěného výdaje lze rozpočtové opatření provést pouze při živelní pohromě nebo havárii ohrožující životy a majetek, při plnění peněžní povinnosti uložené pravomocným rozhodnutím, při obdržení dotace před koncem kalendářního roku, nebo pokud se jedná o finanční prostředky podle § 28 odst. 12.**“ Z tohoto vyplývá, že až na stanovené výjimky nelze provést rozpočtový výdaj dříve, než bude zajištěno jeho rozpočtové krytí. Přitom změna rozpisu rozpočtu v rámci schváleného či upraveného rozpočtu není rozpočtovým opatřením a může být prováděna průběžně podle potřeb obce.
3. V §10c ZRPÚR jsou upraveny dotační programy. Jednou z náležitostí dotačního programu je i lhůta pro podávání žádostí o poskytnutí dotací či návratných finančních výpomocí z příslušného programu. Lhůta je vždy časový interval vymezený začátkem a koncem lhůty. Přitom dotační program musí být zveřejněn na úřední desce umožňující dálkový přístup nejméně 30 dnů před začátkem lhůty pro podání žádostí.

4. Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotací nebo o poskytnutí návratných finančních výpomocí nad 50 000,-Kč musí být zveřejněny na úřední desce umožňující dálkový přístup do 30 dnů od uzavření smlouvy a tyto musí být zveřejněny po dobu 3 let.

C. Oblast účetnictví

1. Do účetního období musí být zachyceny v souladu s §3, odst. 1) zákona 563/91 Sb., o účetnictví všechny náklady a výnosy, které s tímto účetním obdobím věcně a časově souvisejí bez ohledu na to, kdy dojde k jejich úhradě. Nezapomeňte proto proúčtovat prostřednictvím účtů 388 a 389 zejména:
 - a) Náklady a výnosy na nevyúčtované energie a služby.
 - b) Náklady a výnosy na nevyúčtované přijaté a poskytnuté transfery v souladu s ČÚS 703; pokud jste příjemci investičních transferů a majetek krytý investičním transferem nebyl k rozvahovému dni dokončen, nezapomeňte proúčtovat k rozvahovému dni předpokládanou výši tohoto přijatého transferu na účet 403,
 - c) Náklady na předpokládanou daň z příjmu právnických osob za obec,
 - d) Náklady na poplatek za odběr spodní vody (*pokud hradíte v průběhu roku zálohy na tento poplatek, tyto účtujte na vrub účtu 342*),
 - e) Výnosy z finančního majetku (z termínových vkladů, spořicíh účtů apod.), pokud tyto budou připsány až v následujících letech, ale prostředky byl zhodnocovány v daném účetním období.O způsobu výpočtu nevyúčtovaných nákladů a výnosů pak podejte informaci v části A.3 přílohy účetní závěrky.
2. Inventurní soupisy k dokladovým a fyzickým inventurám musí být průkazné účetní záznamy a musí obsahovat náležitosti dle §29 a 30 zákona 563/91 Sb. o účetnictví a dle vyhlášky 270/2010 Sb. Inventarizační proces musí být ukončen před okamžikem sestavení účetní závěrky a případné inventurní rozdíly musí být zachyceny v účetním období, kterého se týkají. Inventury mohou být zahájeny nejdříve 4 měsíce před rozvahovým dnem a ukončeny nejpozději 2 měsíce po rozvahovém dni. O průběhu a výsledku inventarizace by měla být zpracována Inventarizační zpráva v rozsahu stanoveném v §2, písmenu e) vyhlášky 270/2010 Sb. Tato je pak povinným dokumentem při schvalování účetní závěrky dle vyhlášky 220/2013 Sb. Dokladové inventarizaci podléhají i účty vlastního jmění zachycené v účtové skupině 40, 41 a 43, přičemž můžete u těchto účtů s výjimkou účtu 403 a účtu 432 využít zjednodušenou inventarizaci zachycenou ve zjednodušeném inventurním soupisu. Zejména zůstatek účtu 403 by měl odpovídat součtu časově nerozlišených investičních transferů přiřazených k jednotlivým dlouhodobým majetkům.
3. Veškeré dokončené investiční akce by měly být v souladu s ustanovením §11, odstavce 5) a §14 odstavce 11) vyhlášky 410/2009 Sb. převedeny na příslušný majetkový účet ve správném ocenění.
4. Veškeré úbytky nemovitého majetku zapisovaného do katastru nemovitostí musí být zachyceny na příslušných majetkových účtech **ke dni doručení** návrhu na vklad na katastr nemovitostí. Okamžikem zaúčtování může být i pozdější datum.
5. Příloha v účetní závěrce sestavená dle §45 vyhlášky 410/2009 Sb. by měla obsahovat zejména informace o používaných účetních metodách (část A. 3.) a jejich změnách oproti minulému účetnímu období (část A.2.) a doplňující informace k rozvaze (část E.1.) a výkazu zisku a ztráty (část E.2.),

6. Účetní závěrka má kromě věcné náplně i formální náplň stanovenou v §3 až 10 vyhlášky 410/2009 Sb. a v §18 a 19 zákona 563/91 Sb., o účetnictví v platném znění. Účetní závěrka je nedílný soubor účetních výkazů, které se sestavují ke stejnému okamžiku. Okamžikem sestavení účetní závěrky je vždy den, ve kterém podepíše účetní závěrku statutární orgán (ve Vašem případě starosta).
7. Veškerý významný majetek určený účetní jednotkou výhradně k prodeji by měl být přeceněn na reálnou hodnotu a v účetnictví zachycen na účtech 035 a 036. Zde postupujte v souladu s ČÚS 709 a 710.
8. Součástí účetnictví jsou i podrozvahové účty. Nezapomeňte na příslušných podrozvahových účtech zachytit mj.:
 - a) Zůstatek nečerpaného kontokorentního či revolvingového úvěru, který můžete čerpat v následujícím roce,
 - b) Významné potenciální závazky či pohledávky z vedených soudních sporů či probíhajících správních řízení, pokud tyto nejsou zachyceny v rozvaze.

D. Oblast dodržování pravidel transparentnosti

1. Nezapomeňte na zveřejňování smluv a dalších informací o plnění smluv:

- a) U smluv nad 500 tis. Kč bez DPH na svém profilu zadavatele v souladu s ustanovením §219 zákona 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Součástí zveřejněných informací jsou i informace o skutečně uhrazené ceně. „(3) *Veřejný zadavatel uveřejní nejpozději do 3 měsíců od splnění smlouvy na profilu zadavatele výši skutečně uhrazené ceny za plnění smlouvy, na kterou se vztahuje povinnost uveřejnění podle odstavce 1. U smlouvy, jejíž doba plnění přesahuje 1 rok, uveřejní veřejný zadavatel nejpozději do 31. března následujícího kalendářního roku cenu za plnění smlouvy v předchozím kalendářním roce*“. (Dle novely zákona o zadávání veřejných zakázek účinné od 16. 7. 2023 by měla být smlouva nebo její dodatek zveřejněna na profilu zadavatele do 30 dnů od uzavření)
 - b) Obce vykonávající rozšířenou působnost a jimi zřízené právnické osoby či právnické osoby, v nichž mají tyto obce většinový podíl, jsou povinny zveřejňovat smlouvy s objemem plnění ve výši 50 000,- Kč a vyšším bez DPH v registru smluv vedeném ministerstvem vnitra dle zákona 340/2015 Sb., o registru smluv. Pokud nebudou smlouvy nebo jejich změny uzavřené po 1. 7. 2017 zveřejněny nejpozději do 3 měsíců od uzavření, pak to má za následek absolutní neplatnosti těchto smluv. Pokud smlouvu obec zveřejní v registru smluv, pak již smlouvu nemusí zveřejňovat dle písmene a). Obráceně to však neplatí. Na obec Jeseník nad Odrou se tento zákon nevztahuje.
2. **Nezapomeňte** při zveřejnění návrhu rozpočtu na rok 2024, zveřejnit i informace o schváleném rozpočtu na rok 2023 a o skutečném nebo očekávaném plnění rozpočtu za rok 2023 (§5, odst. 3) zákona 23/2017 Sb., o rozpočtové odpovědnosti).
 3. Zvýšenou pozornost věnujte i zveřejňování návrhů střednědobého výhledu rozpočtu, návrhu rozpočtu a návrhu závěrečného účtu. Tyto se zveřejňují nejméně 15 dnů před zahájením jejich projednávání v ZO a zveřejnění musí trvat až do doby zveřejnění těchto schválených dokumentů.
 4. Schválený rozpočet musí být zveřejněn do doby zveřejnění rozpočtu na další rozpočtový rok, avšak alespoň do konce kalendářního roku, jehož se schválený rozpočet týká.

Děkuji Vám a zejména panu Mgr. Štecovi za přípravu podkladů a poskytnutou součinnost a těším se na další spolupráci.

S pozdravem

Ing. Jiří Turoň
auditor